

Sosiaali- ja terveystalioikunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sotilastapaturman ja palvelussairaudeu korvaamisesta annetun lain ja asevelvollisen kuoltua suoritettavasta taloudellisesta tuesta annetun lain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sotilastapaturman ja palvelussairaudeu korvaamisesta annetun lain ja asevelvollisen kuoltua suoritettavasta taloudellisesta tuesta annetun lain muuttamisesta (HE 122/2018 vp): Asia on saapunut sosiaali- ja terveystalioikuntaan mietinnön antamista varten. Asia on lisäksi lähetetty puolustusvaliokuntaan lausunnon antamista varten.

Eduskunta-aloitteet

Esityksen yhteydessä valiokunta on käsitellyt seuraavat aloitteet:

- Lakialoite LA 27/2017 vp Arja Juvonen ejuv ym. Lakialoite laiksi sotilastapaturman ja palvelussairaudeu korvaamisesta annetun lain muuttamisesta
- Lakialoite LA 48/2018 vp Arja Juvonen ps ym. Lakialoite laeiksi sotilastapaturman ja palvelussairaudeu korvaamisesta annetun lain ja asevelvollisen kuoltua suoritettavasta taloudellisesta tuesta annetun lain muuttamisesta

Lausunto

Asiasta on annettu seuraava lausunto:

- puolustusvaliokunta PuVL 13/2018 vp

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- hallitussihteeri Tiina Muinonen, sosiaali- ja terveystalioikunta
- lakiasiainpäällikkö Pekka Syrjänen, Valtiokonttori
- projektipäällikkö Jan Johansson, Asevelvollisena vammautuneiden tuki ry
- puheenjohtaja Jaakko Kivistö, Varusmiesliitto ry

Valiokunta on saanut kirjalliset lausunnot:

- puolustusministeriö
- Rajavartiolaitos

Valiokunnan mietintö StVM 16/2018 vp

HALLITUKSEN ESITYS JA EDUSKUNTA-ALOITTEET

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sotilastapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta annettua lakia ja asevelvollisen kuoltua suoritettavasta taloudellisesta tuesta annettua lakia siten, että asevelvollisuutta suorittaessaan vammautuneella ja asevelvollisuutta suorittaessaan kuolleen lähiomaisilla olisi oikeus uuteen lisäkorvaukseen. Varusmiehellä olisi oikeus saada lisäkorvauksena sotilastapaturmana tai palvelussairautena korvattavan vamman tai sairauden aiheuttamasta pysyvästä haitasta kertakorvaus, jonka suuruus olisi enimmillään 210 000 euroa. Varusmiespalveluksessa sotilastapaturman tai palvelussairauden seurauksena kuolleen lähiomaisilla olisi oikeus henkivakuutusluontoiseen kertakorvaukseen, jonka suuruus edunjättäjän puolisolle olisi 200 000 euroa ja edunjättäjän lapselle 40 000 euroa. Jos kuolleella varusmiehellä ei olisi puolisoa tai lasta, hänen vanhemmillaan olisi oikeus saada kertakorvauksena 20 000 euroa.

Asevelvollisen kuoltua suoritettavasta taloudellisesta tuesta annetun lain edunsaajia koskevat säännökset saatettaisiin ajan tasalle.

Säännökset koskisivat myös vapaaehtoista varusmiespalvelusta suorittavaa naista sekä siviilipalvelusta suorittavaa.

Esitys liittyy valtion vuoden 2019 talousarvioon ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2019 ja niitä sovellettaisiin vahinkotapahtumiin, jotka sattuvat lain tultua voimaan.

Lakialoitteet

LA 27/2017 vp. Lakialoitteessa ehdotetaan lisättäväksi sotilastapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta annettuun lakiin (1521/2016) säännökset pysyvästä haitasta sekä kuolemantapauksesta maksettavasta lisäkorvauksesta lain tarkoittamille henkilöille saman sisältöisenä kuin niistä säädetään tapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta kriisinhallintatehtävissä annetussa laissa (1522/2016).

LA 48/2018 vp. Lakialoitteessa ehdotetaan, että sotilastapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta annettuun lakiin hallituksen esityksessä (HE 122/2018 vp) ehdotettuja lisäkorvauksia koskevia säännöksiä sovellettaisiin vahinkotapahtumiin, jotka ovat tapahtuneet 1.1.2017 jälkeen.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Valiokunta kannattaa hallituksen esityksessä ehdotettuja uusia lisäkorvauksia varusmiehille, jotka vammautuvat asevelvollisuutta suorittaessaan samoin kuin lisäkorvauksia asevelvollisuutta suorittaessa kuolleen varusmiehen lähiomaisille. Hallituksen esityksessä ehdotetut muutokset parantavat huomattavasti paitsi asevelvollisuutta myös naisten vapaaehtoista asepalvelusta ja siviilipalvelusta suorittavan sekä hänen lähiomaisensa taloudellista turvaa. Pysyvän haitan ja kuole-

Valiokunnan mietintö StVM 16/2018 vp

mantapauksen lisäkorvaus koskee nykyisin sotilaalliseen tai siviilikriisinhallintaan osallistuvaa henkilöstöä sekä Rajavartiolaitoksen palveluksessa olevaa sotilasviranhaltijaa, joka osallistuu EU:n rajaturvallisuusviraston Frontexin toimintaan.

Asevelvollisena vammautuneelle maksetaan työtapaturma- ja ammattitautilaissa säädetyn mukaisesti vamman tai sairauden aiheuttamasta pysyvästä haitasta haittarahaa. Haitat on luokiteltu 20 haittaluokkaan toimintakyvyn aleneman perusteella. Alemmissa haittaluokissa haittaraha maksetaan kertakorvauksena ja ylemmissä haittaluokissa jatkuva korvaus maksetaan kuukausittain. Tämän ohella lyhytaikaisesta työkyvyttömyydestä maksetaan ansionmenetykskorvausta ja pysyvän työkyvyn menetyksen aiheuttamasta ansionmenetyksestä maksetaan tapaturmaeläkettä. Sekä ansionmenetykskorvauksen että tapaturmaeläkkeen vähimmäismäärää korotettiin uudessa sotilastapaturmalaisissa (1521/2016) niin, että se vastaa vähintään keskimääräistä ansiotasoa.

Nyt ehdotetun ylimääräisen kertakorvauksen myötä palvelusaikana syntyneiden pysyvien vammojen korvaustaso nousee merkittävästi. Lisäkorvaus määräytyy haittarahan perusteena käytettävän haittaluokan mukaisesti. Lisäkorvaus on haittaluokan 20 perusteella 210 000 euroa. Alempien haittaluokkien mukainen kertakorvaus on haittaluokan osoittama 1/20 210 000 eurosta. Lisäkorvaus tulee maksettavaksi voimassa olevan työtapaturma- ja ammattitautilain mukaisen haittakorvauksen lisäksi.

Työtapaturma- ja ammattitautilain mukaisesti asevelvollisen palveluksesta aiheutuvan kuoleman perusteella maksetaan kuolleen puolisolalle ja lapsille perhe-eläkettä. Lisäksi maksetaan hautausapua. Perhe-eläkkeen vähimmäistaso on varsin hyvin turvattu, koska eläkkeen perusteena käytetään vähintään kolminkertaista työtapaturma- ja ammattitautilaissa säädettyä vähimmäisvuosityöansiota, joka vuoden 2018 tasolla on 42 300 euroa. Useimmilla asevelvollisilla omiin työsansioihin perustuva vuosityöansio jää tätä pienemmäksi.

Asevelvollisen kuoltua suoritettavasta taloudellisesta tuesta annetun lain (1309/1994) nojalla maksetaan edunsaajille valtion virka- ja työehtosopimuksessa sovittua ryhmähenkivakuutusta vastaavaa etua. Tuen myöntäminen ei edellytä, että asevelvollisen kuolema johtuu sotilastapaturmalain nojalla korvattavasta vahinkotapahtumasta. Edunsaajat on laissa säädetty sen mukaan kuin lakia säädettäessä voimassa olleessa virkaehtosopimuksessa oli sovittu. Tukeen ovat mainitun lain nojalla ensisijaisesti oikeutettuja edunjäätäjän leski ja alle 18-vuotiaat lapset. Jos ensisijaisia edunsaajia ei ole, ovat edunjäätäjän vanhemmat toissijaisesti tukeen oikeutettuja siinä tapauksessa, että heidän työkykynsä ja varallisuutensa ovat niin vähäiset, että he elatukseensa nähden ovat olleet huomattavasti riippuvaisia edunjäätäjistä.

Kuolemantapauksesta maksettavaksi ehdotettu lisäkorvaus parantaa merkittävästi edunjäätäjän lähiomaisten asemaa. Kuoleman johdosta maksettava lisäkorvaus on puolisolalle 200 000 euroa ja kullekin alaikäiselle lapselle 40 000 euroa. Lisäksi toissijaisiksi edunsaajiksi säädetään edunjäätäjän vanhemmat, jos puolisoa tai lapsia ei ole. Korvauksensaajina käytännössä olisivatkin pääsääntöisesti edunjäätäjän vanhemmat, koska useimmilla varusmiespalvelusta suorittavilla ei ole vielä omaa perhettä.

Sotilastapaturmalainsäädännössä ei aikaisemmin ollut erityistä henkivakuutusryppistä kertakorvausta kuoleman johdosta. Sotilaallisessa kriisinhallinnassa palveleville otettiin kuolemanta-

Valiokunnan mietintö StVM 16/2018 vp

pauskorvaus tapaturman johdosta käyttöön sopimusperusteisesti vuonna 2009, kun ensimmäiset kriisinhallintajoukot lähetettiin Afganistaniin. Samalla mainittuun ryhmätapaturmavakuutusta vastaavaan sopimukseen otettiin lisäkorvaus pysyvistä haitasta. Afganistanissa vallinneet olosuhteet olivat sellaiset, että riski vahingoittua tai kuolla oli monikertainen kotimaassa palveluun verrattuna. Tästä syystä sekä kriisinhallintatehtäviin lähtevän että hänen omaistensa vakuutusturvaa oli tarpeen korottaa.

Vanhempien korvaus on sotilastapaturmalaisissa aivan uusi korvausmuoto, joka ei perustu edunjättäjän elatusvelvollisuuteen tai erityisiin sosiaalisiin perusteisiin. Vanhempien oikeutta tällaiseen varsin poikkeukselliseen korvaukseen ei muussa lainsäädännössä tunneta. Asevelvollisuutta suorittava on useimmiten nuori mies, jolla ei vielä ole omaa perhettä ja joka asuu vanhempiensä luona. Vanhemmat eivät kuitenkaan ole taloudellisesti riippuvaisia aikuisesta lapsestaan samalla tavalla kuin edunjättäjän puoliso ja lapset yleensä ovat. Kuten hallituksen esityksen perusteluissa todetaan, kyseessä on lähinnä kärsimyskorvaus oman aikuisen lapsen menettämisen johdosta.

Lisäkorvaukseen oikeuttavan vahinkotapahtuman edellytetään sattuneen pääsäännön mukaan päiväohjelman mukaisessa palveluksessa tai siviilipalvelusta suorittavan työssä. Tällöin palveluksen tai työn ulkopuolinen vapaa-aika ja lomat jäisivät soveltamisalan ulkopuolelle lukuun ottamatta niihin liittyviä matkoja. Palvelus- tai työajan ulkopuolella palveluspaikalla sattuneesta vahinkotapahtumasta voitaisiin kuitenkin maksaa korotettua korvausta, jos vahinkotapahtuma johtuu palvelus- tai työpaikan olosuhteista.

Puolustusvaliokunta esittää lausunnossaan, että varusmiesten omaehtoinen liikunta päiväpalvelusohjelman ulkopuolella otettaisiin ehdotetun vakuutusturvan piiriin. Valiokunta huomauttaa, että puolustusvoimat myös kannustaa varusmiehiä omaehtoiseen liikuntaan päiväpalvelusohjelman ulkopuolella. Sosiaali- ja terveysvaliokunta pitää ehdotettua rajausta päiväohjelman mukaiseen palvelukseen perusteltuna siksi, että kyseessä on erityinen lisäkorvaus tavanomaisen tapaturmakorvauksen lisäksi. Sotilastapaturmana korvataan asevelvollisuuslain ja siviilipalveluslain mukaisella vapaa-ajalla, isyysvapaalla tai lomalla sattuneet tapaturmat. Näin myös vapaa-aikana urheillessa sattuneet vammat kuuluvat sotilastapaturmalain mukaan korvattaviin vahinkoihin. Tällöin vahingoittuneella on oikeus hoitokustannusten korvauksiin ja pysyvään vammaan perustuvaan haittarahaan samoin kuin mahdollisiin muihin sotilastapaturmalakiin perustuviin etuuksiin. Lisäkorvauksen soveltamisalan osalta sosiaali- ja terveysvaliokunta viittaa myös siihen, että puolustusvoimat voi määrittellä viikko- ja päiväpalvelusohjelman sellaiseksi, mikä parhaiten vastaa varuskunnan tarpeita.

Puolustusvaliokunta kiinnittää lausunnossaan huomiota myös puolustusvoimissa tehtävään vahinkoja ennaltaehkäisevään työhön. Valiokunta toteaa, että asevelvollisten onnettomuuksia ovat vähentäneet muun muassa viime vuosina tehdyt uudistukset: kaikki varusmiesten lomakuljetukset joukkoliikennevälineitä käyttämällä ovat nykyään ilmaisia, turvavyöt ja -kaaret puolustusvoimien ajoneuvoissa ovat vähentäneet palvelusonnettomuuksia ja kuulon suojaukseen on kiinnitetty huomiota harjoituksissa. Varusmiehiä koulutetaan vuosittain yli 20 000. Tätä taustaa vasten noin 50 pysyvän haittatapauksen määrää vuosittain voidaan puolustusvaliokunnan mielestä pitää siedettävänä. Valiokunta kehottaa painokkaasti puolustusvoimia tarkastelemaan koulutukseen liittyviä käytänteitään palvelusonnettomuuksien määrän edelleen minimoimiseksi, jotta maan-

Valiokunnan mietintö StVM 16/2018 vp

puolustusvelvollisuuttaan täyttävät nuoret voivat suorittaa palveluksensa mahdollisimman turvallisesti. Valiokunta pitää palvelusolosuhteiden osalta erityishaasteena kasarmien sisäilma-ongelmia. Puolustusvaliokunta kiirehtii puolustusvoimia ja Senaatti-kiinteistöjä hoitamaan kasarmien sisäilmaongelmat kuntoon. Sosiaali- ja terveysvaliokunta yhtyy puolustusvaliokunnan esittämiin toimenpidesuosituksiin.

Lakialoitteet

Valiokunta on hyväksynyt asevelvollisuutta, siviilipalvelusta sekä naisten vapaaehtoista asepalvelusta suorittavan vammautumisen tai kuolemantapauksen johdosta maksettavat lisäkorvaukset hallituksen esityksen mukaisina. Näin lakialoitteessa ehdotettu sääntelytarve on poistunut, ja lakialoite LA 27/2017 vp ehdotetaan hylättäväksi.

Valiokunta on hyväksynyt lakiehdotusten voimaantulosäännökset hallituksen esityksen mukaisina. Valiokunnan kannasta seuraa, että lakialoite LA 48/2018 vp on hylättävä.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 122/2018 vp sisältyvät 1. ja 2. lakiehdotuksen.

Eduskunta hylkää lakialoitteisiin LA 27/2017 vp ja LA 48/2018 vp sisältyvät lakiehdotukset.

Helsingissä 28.11.2018

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Krista Kiuru sd
varapuheenjohtaja Hannakaisa Heikkinen kesk
jäsen Outi Alanko-Kahiluoto vihr
jäsen Arja Juvonen ps
jäsen Anneli Kiljunen sd
jäsen Jaana Laitinen-Pesola kok
jäsen Ulla Parviainen kesk
jäsen Aino-Kaisa Pekonen vas
jäsen Pekka Puska kesk
jäsen Veronica Rehn-Kivi r
jäsen Vesa-Matti Saarakkala sin
jäsen Sari Sarkomaa kok
jäsen Martti Talja kesk
varajäsen Hanna-Leena Mattila kesk

Valiokunnan mietintö StVM 16/2018 vp

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Eila Mäkipää

Valiokunnan mietintö StVM 16/2018 vp
Vastalause

VASTALAUSE

Perustelut

Hallitus on antanut eduskunnalle hallituksen esityksen HE 122/2018 vp laeiksi sotilastapaturman ja palvelussairaudesta korvaamisesta annetun lain ja asevelvollisen kuoltua suoritettavasta taloudellisesta tuesta annetun lain muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan, että asevelvollisuutta suorittaessaan vammautuneella ja kuolleen lähiomaisilla olisi oikeus uuteen lisäkorvaukseen. Varusmiehellä olisi oikeus saada lisäkorvauksena sotilastapaturmalain mukaisen tai palvelussairautena korvattavan vamman tai sairauden aiheuttamasta pysyvästä haitasta kertakorvaus, jonka suuruus olisi enimmillään 210 000 euroa. Varusmiespalveluksessa sotilastapaturman tai palvelussairaudesta seurauksena kuolleen lähiomaisilla olisi oikeus henkivakuutusluontoiseen kertakorvaukseen, jonka suuruus edunjäätäjän puolisolle olisi 200 000 euroa ja edunjäätäjän lapselle 40 000 euroa. Jos kuolleella varusmiehellä ei olisi puolisoa tai lasta, hänen vanhemmillaan olisi oikeus saada kertakorvauksena 20 000 euroa.

Säännökset koskisivat myös vapaaehtoista varusmiespalvelusta suorittavaa naista sekä siviilipalvelusta suorittavaa. Esitys liittyy valtion vuoden 2019 talousarvioon ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2019, ja niitä sovellettaisiin vahinkotapahtumiin, jotka sattuvat lain tultua voimaan.

Varusmiespalvelusta suorittavalle tapahtunut tapaturma tai vammautuminen on tragedia, jolle ei ole hintaa. Mikään raha ei korvaa terveyttä eikä sen menettämistä. Lakisääteistä varusmiespalvelusta suorittavan henkilön menehtyminen palvelusta suorittaessaan on tapahtuma, jolle ei löydy sanoja. Hallituksen esitys HE 122/2018 vp on tärkeä ja luo katseen varusmiespalvelusta suorittaviin ja heidän läheisiinsä. Ehdotettu laki on hyvä, mutta sen voimaantulo herättää kysymyksiä. Lakia sovellettaisiin (vain/ainoastaan) vahinkotapahtumiin, jotka sattuvat lain tultua voimaan 1.1.2019.

Kriisinhallinnassa palvelevien vakuutusturvaa parannettiin lainsäädännöllä 1.1.2017. Tämä oli hyvä asia, mutta samalla kuitenkin varusmiesten vakuutusturvaa koskettavat lakiuudistukseen jätettiin tekemättä. Syynä tähän oli taloudelliset resurssit. Yhteiskunnassamme on siis ollut siitä saakka aika, jossa kriisinhallinnassa toimivilla on ollut lisävakuutusturva, mutta varusmiehillä ei.

Tämä voimassa oleva tilanne on yhdenvertaisuuden kannalta erittäin huolestuttava ja nyt käsitellyssä oleva HE 122/2018 vp vastaa juurikin tuohon yhdenvertaisuuden ongelmaan. Varusmiesten vakuutusturva olisi kuitenkin pitänyt saattaa ajanmukaiselle tasolle samaan aikaan kuin kriisinhallinnassa toimivien vakuutusturva eli 1.1.2017.

Tästä syystä on perusteltua, että nyt 1.1.2019 voimaan tulevaa lakia sovellettaisiin taannehtivasti kriisinhallinnassa toimivien vakuutusturvan parantamiseen oikeuttavan lain voimaantulon päivämäärään 1.1.2017 saakka. Esitämmekin, että lakia sovelletaan taannehtivasti 1.1.2017 saakka, jolloin kriisinhallinnassa toimivien vakuutusturvaa parantava laki astui voimaan.

Valiokunnan mietintö StVM 16/2018 vp
Vastalause

Lokakuussa 2017 Uudellamaalla Raaseporissa tapahtui onnettomuus, jossa VR:n kiskobussi ja puolustusvoimien maastokuorma-auto törmäsivät toisiinsa. Onnettomuudessa menehtyi kolme varusmiestä ja moni varusmies loukkaantui vakavasti. Varuskunnissa on voinut tapahtua myös muita onnettomuuksia 1.1.2017 jälkeen.

Saamiemme tietojen mukaan Raaseporin onnettomuudessa menehtyneen omaisten tilanne on ollut karu. Yksi perhe on kertonut saaneensa poikansa tapaturmaisen kuoleman takia vain hautauskuluja noin 4 000 euroa. Tämä on kohtuutonta ja mielestämme hallituksen on sovellettava nyt voimaan tulevaa lakia taannehtivasti tai ratkaistava vakuutusturvan toteutuminen muulla mahdollisella tavalla. Tämä on yhdenvertaisuuden kannalta, mutta myös kansan oikeustajun kannalta oikea tapa toimia. Varusmiehet suorittavat lakisääteistä palvelusta, josta ei voi laistaa vaan johon on pitänyt mennä huolimatta siitä, että heidän vakuutusturvansa ei ole ollut samalla tasolla vapaaehtoisessa kriisinhallinnassa toimivien kanssa.

Myös eduskunnan puolustusvaliokunta otti kantaa lausunnossaan lain soveltamiseen seuraavasti: Valiokunta pitää lakien voimaantuloaikaa perusteltuna, mutta esittää sosiaali- ja terveysvaliokunnan harkittavaksi, tulisiko lait saattaa takautuvasti voimaan 1.1.2017 alkaen, samaan aikaan kuin laki sotilastapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta (1521/2017) astui voimaan (PuVL 13/2018 vp, s. 3.).

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että lakiehdotus hyväksytään muutoin sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietinnön mukaisesti, paitsi 1. ja 2. lakiehdotuksen voimaantulosäännös muutettuina. (Vastalauseen muutosehdotukset)

että hyväksytään kaksi lausumaa. (Vastalauseen lausumaehdotukset)

Vastalauseen muutosehdotukset

1.

Laki

sotilastapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään sotilastapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta annettuun lakiin (1521/2016)

Valiokunnan mietintö StVM 16/2018 vp
Vastalause

uusi 11 a § seuraavasti:

11 a §

(Kuten StVM)

Tämä laki tulee voimaan kuuta 20 .
Ennen tämän lain voimaantuloa sattuneista vahinkotapahtumista maksettaviin korvauksiin sovelletaan vahinkotapahtuman hetkellä voimassa olleita säännöksiä. **Vahinkotapahtumiin, jotka ovat tapahtuneet 1.1.2017 jälkeen sovelletaan kuitenkin tämän lain säännöksiä.**

2.

Laki

asevelvollisen kuoltua suoritettavasta taloudellisesta tuesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan asevelvollisen kuoltua suoritettavasta taloudellisesta tuesta annetun lain (1309/1994) 1 §, 2 §:n 2 ja 3 momentti sekä 3 §, sellaisina kuin niistä ovat 1 § osaksi laissa 1450/2007 ja 2 §:n 3 momentti laissa 1450/2007, ja *lisätään* lakiin uusi 3 a ja 3 b § seuraavasti:

1 §

(Kuten StVM)

Tämä laki tulee voimaan kuuta 20 .
Ennen tämän lain voimaantuloa sattuneista kuolemantapauksista maksettavaan tukeen ja korvaukseen sovelletaan kuolemantapauksen sattuessa voimassa olleita säännöksiä. **Kuolemantapauksiin, jotka ovat tapahtuneet 1.1.2017 jälkeen sovelletaan kuitenkin tämän lain säännöksiä.**

Valiokunnan mietintö StVM 16/2018 vp
Vastalause

Vastalauseen lausumaehdotukset

*Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin tiedottamisen parantamiseksi siinä, että Valtiokonttorin ohjeistusta saadaan selkeämmäksi ja ymmärrettäväksi vahinkota-
pantumien osalta.*

*Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin, joilla asevelvollisuutta suoritta-
vien turvallisuutta palvelusta suorittaessaan entisestään parannetaan.*

Helsingissä 28.11.2018

Arja Juvonen ps
Veronica Rehn-Kivi r